

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Do czytelników gazety.

Z kończącym się pierwszym kwartałem przypominamy, iż prenumerata ćwierćroczna dla tutejszych czytelników wynosi 1 Tal. 20 sgr., dla zamiejscowych 2 Tal. — Zamiejscowi czytelnicy odbierać będą za tę cenę codziennie z wyjątkiem poniedziałków wychodzącą gazetę na wszystkich Król. Urzędach Poczтовых w całej Monarchii.

Prenumerata exempl. na papierze kancelaryjnym wynosi 15 sgr. ćwierćrocznie więcej od powyższej ceny. — Nie naszą będzie wina, jeżeli dla późniejszego zamówienia w ciągu bieżącego kwartału, poprzedzające numera nie będą mogły być przesłane.

Dla wygody Szanownej Publiczności tutejszej będą także: Pan **G. Bielefeld** kupiec w starym rynku pod Nr. 87., Pan **Moritz Löwenthal** kupiec, plac Wilhelmowski Nr. 10., i Pan **Jakób Appel** kupiec, przy ulicy Wilhelmowskiej Nr. 9., przyjmować prenumeratę na naszą gazetę i wydawać ją będą prenumeratorom wieczorem dnia poprzedzającego, o godzinie 6½.

Poznań, dnia 31. Marca 1853.

Expedyca Gazet W. Deckera i Spółki.

Telegraficzne wiadomości.

Berlin, d. 28. Marca. — Pociąg z Wiednia nienadszedł na czas do Raciborza, z tego powodu pociąg berliński odszedł, nieczekając na jego przybycie.

Modena, d. 23. Marca. — Rząd rozporządza surowe środki przeciw rewolucjonistom, gdyby w obrębie tego państwa knowali spiski przeciw bezpieczeństwu państw innych. Wyroki wydawać będzie komisya wojskowa.

Lugano, d. 23. Marca. — Wielu chłopów z Val Colla uzbrojonych w kije wpadło do naszego miasta i krzyżąc *abbasso la costituzione federale*, zawichrzyli spokojność publiczną. Nie ustąpili nawet, gdy im obywatele ofiarowali chleb i odzienie, żądali zmiany rządu, a niektórzy nawet dobyli ukrytą dotąd broń, pistolety i pugiwały. Wówczas strzelcy i milicja miejska porwała się do broni, uwięziono przywódców wichrycieli, a chłopów z miasta wyparto. Silne patrole przechodzą po mieście.

Paryż, d. 27. Marca. — Dzisiaj Monitor donosi o zamianowaniu generała Ornano gubernatorem inwalidów, generała Lebrun wielkim kanclerzem legii honorowej. Oprócz tego zamieszcza wielkie zmiany pomiędzy urzędnikami cesarskimi.

Paryż, d. 28. Marca. — Głozą, że papież osobiście chce zadość uczynić życzeniu cesarza i przybyć do Paryża. Równie oświadczył się za tym kardynał kapucyn Recanati, kardynał zaś Antonelli temu się sprzeciwia. Zdaje się, że zdanie papieża przemoże.

Paryż, d. 29. Marca. — Cesarz przyjmował deputacyą angielskich wielkich kupców, która doręczyła mu adres, w którym wyrażają swoje uczucia przyjacielskie ku Francji. Odpowiedź cesarza tchnęła pokojem.

Madryt, d. 24. Marca. — Izba odrzuciła na dzisiejszym posiedzeniu uchwałę senatu przychylną generałowi Narvaezowi głosami 106 przeciw 64 i wniosek Lujana przeciw rozporządzeniom ministerstwa względem prasy głosami 153 przeciw 47.

Odessa, d. 16. Marca. — Handel nasz zupełnie ustał, z powodu przysposobień wojennych.

Berlin, 30. Marca. — Naj. Pan raczył nadać nadzw. profesorowi przy uniwersytecie berlińskim, Dr. von der Hagen, order orla czerwonego drugiej klasy z dębowym liściem; ces. rossyj. radcy handlowemu Heimann w Berlinie, tudzież rendantowi kasy domu sierot Baum w Berlinie, order orla czerwonego czwartej klasy; a zamianować; dyrektora przy sądzie powiatowym w Inowrocławiu Stöphasiusa, dyrektorem przy sądzie powiatowym w Halberstadt, dyrektora przy sądzie powiatowym w Szamotulach Cleinow i radcę przy sądzie powiatowym w Frankfurcie Thiem radzcami przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu, dyrektora przy sądzie powiatowym w Nowym Szczecinie Hennecke i radcę sądu pow. Engel w Chelwnie, radzcami przy sądzie apelacyjnym w Bydgoszczy i radcę sądu pow. Schlott w Drezdenku radczą przy sądzie apel. w Raciborzu.

Berlin, d. 29. Marca. — W przeszłą sobotę aresztowano tu przeszło 86 osób, o czem daje Kreuzzeitung następujące objaśnienie: różne chodzą wieści, o tych aresztowaniach. Jedni mówią, że gdy spisowano pozostałość w tych dniach po blachmierzu Bontoux, którego zamordował czeladnik Lücke i okradł następnie, znaleziono pomiędzy papierami jego spis członków propagandy demokratycznej i ślad korespondencji z londyńskim komitetem. Z wiarogodnego źródła możemy ogłosić to za kłamstwo. Prawdopodobniejszą jest inna wersja, że policja

aresztowała tu jakiegoś człowieka w kapeluszu kalabryjskim, a wypuściwszy go na wolność, śledziła dalsze jego kroki. Jakoż gdy wszedł do jednego domu, przetrząsnęto całe mieszkanie, gdzie bawił i tu znaleziono dowody, w skutek których znaczną liczbę osób aresztowano. Tyle rzeczą jest pewną, że władze policyjne zwracały uwagę na rewolucyjne zabiegi z Londynu szerzące się tu i sięgające aż do W. Ks. Poznańskiego. Z wielką ostrożnością przystąpiono do przetrząsania domów i aresztowań. W sobotę w południe odbyto po różnych miejscach 80 rewizji i aresztowano 40 osób. Aresztowania odbywały się przez noc z soboty na niedzielę tak, że teraz 86 osób podejrzanych o udział w zabiegach politycznych zostało uwięzionych. Pomiędzy aresztowanymi znajduje się dr. Falkenthal znany przywódca towarzystwa demokratycznego, dr. Collmann, nauczyciel Gehrke, deputowany zgromadzenia narodowego Juliusz Berends, literat i kupiec tytoniu Streckfuss, kupiec Levy (były szef stowarzyszenia robotników, nadworny nożownik Kunde, kiegarz Müller i t. d. W niedzielę wypuszczono na wolność Berendsa i Streckfussa. Przetrząsania głównie się odbywały w fabryce machin Hauschilda przy ulicy Neandra, gdzie werkmeister Geisler stał na czele sprzysiężenia. Przetrząsanie odbywało się z całą przezornością, zdjęto część dachu, deski odrywano, pod gzymszem jednym znaleziono 60 granatów wielkości 6 funtowych kul armatnich. U dra. Falkentala w Moabicie znaleziono blisko cetnar prochu, mnóstwo ostrych naboju, 158 sztuk metalowych rakiet i formy do ich roboty. Wiele z tych przedmiotów było niedawno zrobionych. Wiele też znaleziono broni, pałaszów, rakiet, odezw Mazziniego, listów. Pomiędzy aresztowanymi znajdują się robotnicy z fabryki Borsiga. Są podobno dowody, że istniała tu tajna fabryka artylerji, ku celom rewolucyjnym. Wszystkie te przedmioty zabrano i oddano kr. prokuratorowi do dalszego śledztwa. Dziś jeszcze oglądał je pan minister spraw wewnętrznych ustawione w gmachu policyi.

Królestwo polskie.

Z nad granicy polskiej, 20. Marca. — Południowe zachodnie pogranicze Królestwa Polskiego, ognisko że tak powiem wojennego ruchu w Królestwie od r. 1848, wyludnionem jak się zdaje niedługo zostanie z żołnierza, a to nagle i w krótkim stosunkowo czasie. W chwili kiedy to piszę, dopełnia się jak z wszystkiego wnosić należy, wielka zmiana frontu armii czynnej stojącej w Królestwie Polskiem. Postawiona od lat blisko sześciu frontem ku zachodowi, i stojąca w tym szyku mimo nawet kampanii węgierskiej, obraca się teraz frontem na wschód. A wojska kantonujące w okolicy Częstochowy i t. p. będące dotąd jej przednią strażą, w nowym tym ruchu zajmą pozycyą tylną straż. Zmiana ta nakazana została dosyć nagle i niespodziewanie. Wiadomo, że konie do ekwipażów pociągowych armii należące, rozdawane są w ziemie pomiędzy obywateli po wsiach, którzy się podejmują ich przezimowania, w zamian za co przy robotach gospodarskich na wiosnę, używać ich mogą. Otóż mimo nadchodzącej wiosny i w chwili właśnie, kiedy konie w ten sposób kosztem obywateli przezimowano, miały z wiosną odrobić w gruncie koszt swego utrzymania, nakazano je wszędzie pościagać i ekwipażów dopełnić, zapewniając obywatelom u których zimowały, pewne wynagrodzenie, mające być polikwidowanem. Tak samo powołano do szeregów wszystkich żołnierzy i oficerów na urloпах będących, i wszystko w naj-większym pośpiechu rusza w głąb Królestwa traktem na Sandomierz. Mówią, że pochod ten przeznaczony jest ku granicom tureckim, mówią także, że w tamtych stronach gotują się ważne wypadki, w związku z którymi ma być przedłużony pobyt księcia namiestnika w Petersburgu, który dotąd do Warszawy niewrócił. Krąży nadto wiele innych wieści których nie powtarzam, niechcąc być echem domysłów i urojeń, i ograniczam się na doniesieniu wam o ruchu wojskowym ku Sandomierzowi, który jest faktem pewnym i autentycznym. (Czas.)

Warszawa, 25. Marca. — W mieście Zaslawiu w gub. Wołyńskiej w cesarstwie położonem, zszedł z tego świata w mies. b. Stanisław Jagielski, murgrabia pałacowy, urodzony w wiel. księstwie Poznańskim, a niegdyś w Warszawie zamieszkały. Po zmarłym pozostał spadek około 1000 rs., o czem uprzędzamy rodzinę jego, tu w Warszawie podobno zamieszkiwać mającą, z nadmienieniem, iż pozostałość deponowaną została w policyi Zaslawskiej.

— W dniu 18. z. m. Michał Firus, mieszkaniec kolonii Police średnie w powiecie Konińskim, od lat 4ch już słabością złożony, dostawszy ciężkiego oddechu dla ulżenia sobie w cierpieniu, ponaciął ciało na szyi, skutkiem czego 4go dnia życie zakończył.

W r. z. 1852. urządzony i w bieg puszczony został w dobrach Naliboki, do majątności ks. Ludwika Wittgensteina, w pow. Oszmiańskim, gubernii Wileńskiej należących, zakład wyrobu żelaza kutego i lanego. Ważny ten dla dobra kraju i zaopatrywania go w pierwsze potrzeby zakład, leży o 153 werst od Wilna, o 77 od Mińska, o 105 od Oszmian, o 49 od Nowogródka, o 42 od Mira i 21 od spławnej rzeki Niemna. — Dobra Naliboki obfitują w lasy i rudę żelazną (ługową i darnistą), wydająca do 36 procentów metalu. Zakład ks. Wittgensteina wyrabiać może rocznie do 500,000 pudów żelaza i zaopatrzony jest we wszelkiego rodzaju machiny.

— Broszura pod tytułem: Jak rozumieć cholere, jak się jej chronić i jak się leczyć, napisał Albert Horodeński, lekarz I. klasy, wyszła z pod prasy i jest do nabycia we wszystkich księgarniach po kop. 50 za exemp.

— Z okoliczności zamierzonego wydawnictwa dzieła Kopernika tak w języku łacińskim jako i polskim, długo myślano nad wizerunkiem tego nieśmiertelnego męża astronoma, mającym się dołączyć do tego wydania. Przedstawiano rozliczne portrety jego, z których jedne nieodpowiadały zadaniu, inne znowu nieodznaczały się tą cechą, jakiej szukamy w obliczach napiętnowanych twórczością. Po długich namysłach dawny obraz, znajdujący się w obserwatorium astronomicznym Warszawskim, okazał się do tego najstosowniejszym, bo odpowiedział wszystkim warunkom, to jest i postawie w jakiej wyobraża Kopernika, i temu genialnemu wyrazowi oblicza, jakim maż ten jaśnieje. Wyłitografowany przez najznakomitszego w tej sztuce artystę, profesora Piwarskiego, z dodaniem autografu, będącego własnością p. Pusłowskiego, oraz napisu Mikołaj Kopernik 1473., † 1543., odpowie w zupełności przeznaczonemu swemu, zwłaszcza gdy mające się wydać dzieła astronoma, zalecać się będą szczególniejszym przepychem.

Francya.

Paryż, 24. Marca. — Monitor donosi, że poseł brazylijski doręczył cesarzowi list swego monarchy i przytem wielki krzyż orderu zbawiciela, równie Portugalia, Bawaria i Nassau nadesłały odpowiedzi, na zawiadomienie ich o małżeństwie cesarza.

— Cesarz z cesarzową wyjechali wczora bez eskorty do St. Cloud.

— Nowy nasz poseł de la Cour wyjechał do Konstantynopola, wsiażdnie na okręt parowy w Marsylii.

— Rada stanu zajmuje się prawem sądów przysięgłych i dwoma projektami, w których rząd domaga się dla wdów po marszałkach Exelman i Oudinocie po 12,000 fr. pensyi rocznie za zasługi położone przez ich mężów.

— Zaraz po wielkiej nocy kościół Notre Dame będzie zamknięty, ponieważ mają w nim roboty rozpocząć na koronacyą cesarza.

— Od wczora toczy się tu sprawa kupca wina Pericharda oskarżonego o zastrzelenie arcybiskupa Affre w czasie powstania. Jeszcze dotąd nie została rozstrzygnięta.

— Administratorowie towarzystwa ziemstwa kredytowego, bracia Pereire, wygrali przy ciągnięciu obligacyi tego towarzystwa premią 50,000 fr. i sumę tę przeznaczili na wybudowanie domu mieszkalnego dla robotników.

— Komisya balu uwiadamia deputowanych, że zamiast 700 fr. zapłacić muszą blisko 1200 fr. składki na bal rzeczony ciała prawodawczego.

— Kiedy Constitutionnel twierdzi, że sprawy wschodnie głównie dotyczą Anglii, bo kwestia grobu świętego została załatwiona, to Times zostająca w ścisłych stosunkach z lordem Aberdeen stara się dowiesć, że wystąpienie księcia Menżykowa w Konstantynopolu tylko dotyczy spraw grobu świętego i dla tego Francya głównie interesuje. Każde więc z obu państw pierwszeństwo w działaniu oddaje drugiemu. Sądzą, że Times rzeczywiście przedstawia politykę gabinetu angielskiego i Debaty dziś są tego zdania, że lord Aberdeen postanowił sprawy te pozostawić swemu biegowi i działać drogą pośrednictwa. Wydawałoby się, że Anglia otrzymała zaręczenie ze strony Rosyi, iż misya księcia Menżykowa nie będzie posunięta do ostateczności i nie zakłóci pokoju świata. Siecle zaś twierdzi, że Times niewyraza myśli gabinetu angielskiego, ale jest organem spokojnej cytyi. Nie żegnają się przeto w ogóle z nadzieją utrzymania pokoju, mimo przestrachu panującego na giełdach. Pays mówi, jeżeli rzeczywiście chodzi tylko o grób święty, natenczas słusznie robi Anglia, że się do sporu czynnie niemieszka, ale w kwestyi głównej i radykalnej, któraby mogła mapę Europy odmienić, będzie przymuszona wystąpić do obrony swoich interesów. Z obecnego więc postępowania angielskiego gabinetu wnosi Pays, że misya księcia Menżykowa nie sięga głęboko.

— Cesarzowa bardzo się cieszy balowi, którzy przysposabia ciało prawodawcze. Nie z własnego atoli natchnienia ciało to z balem występuje, bal mu został narzucony, i odbędzie się mimo wielkiej do niego odrady. Deputacyi ciała prawodawczego, zapraszającej cesarza z małżonką na bal, odpowiedział tenże wierszem Lafontaine'a: *Vous parliez, j'en suis fort aise, Eh bien, dansez maintenant.*

Paryż, d. 25. Marca. — Jeneral brygady Foltz został zamianowany komendantem szkoły jeneralnego sztabu w miejsce jenerala Rolin, którego cesarz na swego adjutanta przeznaczył. Oprócz tego Monitor zamieszcza mnóstwo zamianowań w legii honorowej i nadań wojskowego medalu.

— Cesarz z cesarzową odbyli wczora spacer na Longchamps. Wie-

czorem odegrała cesarska muzyka Stabat Mater w tuileriach w obec księdza Morlot, arcybiskupa z Tours, który będąc zamianowany kardynałem, przyjechał tu po kapelusze kardynalski.

— Dzienniki półurzędowe donoszą, że nadeszły wiadomości z Konstantynopola z dnia 10. Marca i listy z Petersburga, pozwalają rokować, iż pokój utrzymanym zostanie. Constitutionnel powiada: zawikłania na wschodzie nie tak są groźne, jak z początku mniemano. Jak piszą z Konstantynopola i Petersburga równocześnie, trudności te nie wyjdą poza granicę układów i wkrótce znajdą spokojne rozwiązanie. Pan de la Cour jutro opuszcza Marsylią, lord Redcliffe już wyjechał z Wiednia i austriacki nunciusz także uda się na miejsce swego przeznaczenia. Peluomocnicy opatrzeni w nowe instrukcje zgromadzą się w Konstantynopolu. Co się tyczy uchwały gabinetu angielskiego, pozostawienia floty swęj w Malcie, ta ma pod danymi okolicznościami małe znaczenie. Gdyby niepodległość i całość państwa tureckiego została zagrożoną, natenczas Anglia, która podpisała układy w roku 1840. byłaby pierwszą z mocarstw, któraby w obronie Turcyi wystąpiła. Jeżeli zaś tylko chodzi o miejsca święte, wówczas uważa gabinet angielski kwestyę tę za nieobudżającą obawy, ile że ma flotę pod ręką na przystani Malty. Korrespondencye z Petersburga także mówią, że poselstwo Menżykowa dotyczy układów, a nie grózb, że więc dyplomacya wystarczy na załatwienie sporu.

Anglia.

Londyn, d. 22. Marca. — Według dziennika Morning Herald oddział floty stojący w Spithead gotów już jest do wypłynięcia na morze, wyjąwszy okręt London, któremu jeszcze 192 ludzi niedostaje. Eskadra owa składa się z okrętu Prinz Regent o 90 armatach, London o 92 i z 4 statków parowych mających dział 52. Te sześć okrętów ma razem 3700 ludzi osady okrętowej.

Dziennik Economist zapatruje się na kwestyę wschodnią z stanowiska handlowego, i uważa w interesie Anglii, że koniecznie wolny odbiór w Turcyi utrzymać sobie trzeba, gdyż taryfa turecka jest najliberalniejszą ze wszystkich europejskich, podczas kiedy Austria i Rosya dła największe na produkta angielskie nakładają a pewne płody angielskie nawet zupełnie są zakazane. Handel nasz z Austryą i Rosyą, powiada dziennik ów, jest otępiał, albo zmniejszać się poczyna, kiedy z Turcyą widocznie coraz więcej zakwita. Bezpośredni handel nasz z Austryą jest nader nieznaczny. Wewóz nasz do Turcyi wynosi ilość trzykrotną tego, co do Rosyi przesyłamy, a prawie dwa razy tyle, co Rosya i Austria z wyrobów angielskich zużywa. W tem leży dla nas jeden powód więcej, abyśmy się starali o utrzymanie całości państwa tureckiego.

Większa część organów opinii publicznej zwalcza stanowczo sposób, w jaki Times kwestyę wschodnią pojmuje. Chronicle niewtorując wprawdzie krzykom Daily News i Advertiser'a, że Times naumyślnie w interesie Rosyi istotę rzeczy przekręca, powiada jednak dosyć wyraźnie, że wystawienie rzeczy przez jej możną koleżankę jest z gruntu mylne. Spór o miejsca święte, powiada Chronicle, dostarcza jedynie pozorów do wysłania księcia Mężykowa. Car zdaje się w żądaniach swoich tak daleko się zapędził, że załatwienie spokojne rzeczy pewnie na trudności wielkie napotka. Tylko wspólna angielsko-francuska demonstracya zdoła teraz powetować rzeczy zaniedbane, wymusić ograniczenie żądań Mężykowa i zniweczyć północne plany podziału. Admiral Dundas zapewne na Malcie pozostanie, dopóki poleceń wyrażnych z Londynu nieotrzyma, jeżeli poprzednio o wypłynieniu floty francuskiej uwiadomionym niebędzie, w którym to przypadku za obowiązek swój poczytać by powinien, wezwaniu pułkownika Rose w Konstantynopolu być posłusznym. Times zaś mówi: mniemamy, że pułkownik Rose nie miał upoważnienia, aby admirała na morzu śródziemnym do kroku tak ważnego wezwał. Skwapliwość jego dowodzi tylko tym więcej, że ociąganie się lorda Stratforda na naganę jaknajsurowszą zasługuje; jakoteż w ogóle przezorności gabinetów nieprzynosi zaszczytu, że w chwili, kiedy książę Mężykow z meslychaną od czasów Potemkina wystawnością do Konstantynopola wjeżdżał, trzy dwory Anglii, Austrii i Francyi tylko przez prostych zastępców poselskich reprezentowane były, których zdolności osobiste poziomu ich stanu i stopnia nieprzewyższają. Zdarzeniem szczęśliwym admirał Dundas sądził, iż niejest upoważnionym do przybycia na skumie pułkownika Rose; flota jego więc pozostała na kotwicy, i niemamy powodu do mniemania, aby rząd j. k. m. zganić miał postępek jego. Przytem spodziewać się trzeba, że lord Stratford w Konstantynopolu stanie, nim pułkownik Rose więcej depezy tego rodzaju do Malty wysłać zdąży. Według gazety Times reprezentant francuski przybrany przez pułkownika Rose do rady we względzie przywołania floty angielskiej zganił krok takowy. Times ubolewa wprawdzie nad tonem dumnym posła rosyjskiego, lecz wychodząc z przekonania tego, że car niemyśli wcale o zwalczeniu porty, ale jedynie bronić chce praw kościoła greckiego, które próżność Lavaletta i L. Napoleona przywłaszczyć sobie usiłowała, protestuje przeciw polityce, któraby z Anglii kleszcze dumy francuskiej zrobić chciała. Francya wystąpiła z żadaniami, z jakimi nigdy występować niebyła powinna, a które w przyszłości niezbyt oddalanej łatwoby się użyć dały, do usprawiedliwienia zamachu francuskiego celem obsadzenia Egiptu. Herald uważa gazetę Times za echo rządu i w artykule pocieszonym bije zarazem na Timesa, lorda Johna Russla, Rothszylda i całą żydowszczyznę. »Niedługo znużemy się, powiada Herald — odpowiadaniem na wykryty jezuickie Timesa. Jaki właściwie ma cel owo wielkie bractwo hebrejskie, reprezentowane przez gaz. Times i lorda zacnego, który z city w izbie niższej zasiada, tego prostym rozumem pojąć trudno; ale tyle jest pewnem, że jeżeli panom tym pozwolimy, wtedy obliczenia wyborcze J. Russla polityką zagraniczną opłacić będziemy musieli, która nas zapewne więcej kosztować będzie, aniżeli nawet emancypacya żydów. Artykuły wstępne Timesa mają dążność bezpośrednio zasiania niezgody pomiędzy Anglią i Francyą i przywiedzenia narodu do wiary, że za wszelką cenę życzliwość Rosyi pozyskać trzeba. Innemi słowy: zaprawdę sporu wieść niemożemy z mocarstwem, które kwarter pszenicy do 80 szyl. doprowadzić może. Prawdą jest, że uwagi czytelnika bacznego nieujdzie tłum sprzeczności, do

jakich Times uciekać się jest przymuszona, aby poprzeć swoje zdania żydowskie a więc antichrześcijańskie, ale jak mało jest takich, którzyby sobie pracę zadawali, aby przejrzeć korespondencje zagraniczne dziennika tego, których treść od początku do końca wywodom artykułów wstępnych kłamstwo zadaje! Korespondent Timesa opisuje każdy krok i stąpienie Mężykówny w Konstantynopolu zupełnie tak, jak korespondencje innych dzienników, a artykuł wstępny gada o umiarkowaniu Rosyi. Jeżeli więc książka Mężykówny złożyła dowody grzeczności i umiarkowania, radzibyśmy byli wiedzieć; co by uczynić powinien, aby w oczach Timesa na nazwę człowieka nieokrzesanego zasłużył. Najpierwszą bezwystydnością jest, że L. Napoleon „na własną odpowiedzialność” krok niesłychany zrobił. Patrzcież: Jesteż to rzecz tak bardzo niesłychaną, że flota francuska do Lewantu płyłaby dla dopilnowania interesów francuskich, kiedy poseł rosyjski sułtanowi 27 okrętami wojennymi, 30,000 wojska w Sebastopolu i 80,000 żołnierzy nad Dunajem odgrąża? Co się tyczy oskarżenia, że L. Napoleon flotę francuską za plecami Anglii wysłał, to przecież lord Stratford zostawał w korespondencji ciąglej z L. Napoleonem w tymże samym względzie, i z biedą jeszcze z Paryża wyjechał, kiedy rozkaz do Tulonu odszedł. Creda Judaeus Apella. Car temu wiary nieda. Nakoniec Times wyjeżdża z niesłychaniem przedawnionymi prawami kościoła greckiego. Przecież my (Herald) nie jesteśmy tak szczególnymi przyjaciółmi papieża; ale kiedy pomyślimy o długim panowaniu templaryzów i rycerzy St. Jana w Jerozolimie i o królestwie łacińskim Gotfryda de Buillon, zaledwo pojąć zdołamy zachwałność Timesa. Nawet kiedy myślą sięgniemy po za zdobycie Syrii przez Saracenów a potem przez synów Dżengis Chana, wydaje się nam, że kościoły pierwotne wschodu wielce podziękują Timesowi, że je z obecnymi wrzekomo ubóstwiancami chrześcijańskimi St. Mikołaja za jedno uważa, którzy w pobożności wierzą, że ów cudotwórca na mlynskim kamieniu Gotfryda przypląnął. Ale polityką naszą jest powściągliwość. Miałaby ona wprawdzie korzyść, proces ów szybko rozstrzygnąć. W przeciągu dni dziesięciu mogłaby interwencja nasza przybyć za późno. Z Sebastopola do grobu olbrzyma płyłoby się zaledwo trzy dni. Lecz jeżeli Anglia niema ochoty, z stąpić na mocarstwo drugiego rzędu, niepowinna się spokojnie przyglądać, jak się Rosya w Konstantynopolu usadawia. Już idą w zawody — i to zwycięsko — towary rosyjskie z naszymi nad granicą indyjską. Pozwólcie Rosyi mieć Bosfor, a handel nasz z Trapezuntem — który trzy miliony rocznie wynosi — ani miesiąca niepotrwa. Do tego jeszcze przybywa, że Rosyanin jako pan Syrii — pod pozorem strzeżenia grobu świętego — dla naszych interesów egipskich i indyjskich byłby sąsiadem niebardzo wygodnym; a ponieważ przez odstąpienie Kleka i Sutoriny całe morze Adryatyckie będzie austriackiem, przeto musimy, że czas jest, aby Manszester oczy otworzył i panowie Cobden i Bright ocknęli z swych marzeń o pokoju świata. Nasz handel lewancki byłby w każdym razie w niebezpieczeństwie, gdyż poddani nowi Rosyi — nazwę tę zapewne teraz Grecy otrzymają — należą do najchytrzejszych i najprzebieglejszych kupców w świecie: istotnie mają sławę niedopozazdrosczenia, że dwóch Greków podola jednemu żydowi. Czyż potrzeba więcej powiedzieć?

— Standard torysowski zamieszcza twierdzenie zadziwiające, że pomiędzy członkami teraźniejszego gabinetu angielskiego, który opinia publiczna głównie ministerstwem mężów zdolnych zowie, dwaj tylko mężowie, t. j. lord Palmerston i lord J. Russell, się znajdują, którzyby jakiegokolwiek pretensje do talentu rościć mogli.

Ameryka.

W dniu 4. b. m. odbyła się w Washingtonie uroczysta instalacja nowego prezydenta Stanów zjednoczonych Ameryki, generała Pierce. Niezmierne masy ludu ściągnęły ze wszech stron na tę uroczystość i obległy gmach kapitolu, a w chwili, gdy nowy prezydent podniósł rękę dla złożenia przysięgi, odbyła się wielka manifestacja. Na dane tu hasło cała ta masa ludu, około 50,000 głów licząca, na raz uciszyła się, odkryły się wszystkie głowy a dłonie poniosły ku niebu, jakoby biorąc je na świadka uroczystego aktu, jaki się w tej chwili dopełniał. Na znak, że przysięga już złożona, ogromny okrzyk rozległ się w powietrzu i odbił się w sali kapitolu; dając poznać nowo wybranemu uczucie zaufania i radości swoich współobywateli.

Następnie, w długiej mowie, którą całą powiedział z pamięci, i największą płynnością, prezydent skreślił zarys przyszłej swojej polityki. Treści tej mowy podaliśmy, dzisiaj zastanowić się chcemy nad głównymi jej ustępami, mianowicie: co do stosunków z Europą, co do rozszerzenia granic unii, i co do kwestyi niewoli.

W pierwszym względzie, rząd Stanów zjednoczonych w niczem nie zmienia systemu swojego. Przed niedawnym czasem, dość mocno przemawiano w Ameryce za czynnym udziałem w politycznych sprawach Europy. Poselstwo nowego prezydenta nie występuje po za granice sympatyj dla wolności i postępu, ale do słów tych nie można innego przypisywać znaczenia nad to jakie miały podobne wyrażenia mów trybunów, regularnie co rok przez Ludwika Filipa powtarzane. Rząd ograniczając się jak powiada na wpływie moralnym, biernie trzymać się będzie w obec zawichrzeń europejskich. Rzeczywiście aby państwo to zajęło odpowiednie rozmiarom swoim i ważności swojej stanowisko w zbiorze państw, potrzebaby mu gęstszych i ważniejszych punktów zetknięcia z Europą, a dzisiejsze oddalenie się o tyle jest korzystnym dla Stanów zjednoczonych, iż dozwala im swobodniej rozwijać się i bezprzeszkodnie szerzyć wpływ swój na wielkiej przestrzeni zaatlantyckiej; a prócz tego system ten uwalnia rzplię od ogromnych budżetów. Obu tych okoliczności nie pominął prezydent w swoim poselstwie i w jednym miejscu mówi o bezużyteczności i niebezpieczeństwie wielkiej armii, w innym zaś zastrzega sobie mieszanie się lub zakładanie osad w Ameryce ze strony państw europejskich. Wreszcie zasada interwencji Stanów zjednoczonych w sprawy Europy, która tyłu wyznawców od kilku lat liczy za Oceanem, nie ma dotąd żadnej materialnej podpory, ale tylko moralną, o której prezydent wspominał, to jest sympatyę; wszakże za mdły to bodziec, by wywołać starcie się dwóch światów, innych zaś motywów

Ameryka nie posiada, bo brak tam interesu dynastycznego, który w uorganizowanych monarchiach kieruje nieraz systemem polityki zewnętrznej, a znów interes materialny jeszcze nie wyczerpał i nie prędko wyczerpie nieknięte prawie siły produkcyjne własnego kraju; daleko mu więc jeszcze do potrzeby szukania w Europie korzyści, a tem samem czynnego do spraw jej mieszania się.

Oświadczenie prezydenta dotyczące się rozszerzenia granic republiki, poczytuje takowe za konieczność, do której rząd dążyć będzie na uczciwej i legalnej drodze, ale jeżeli uczciwa i legalna droga jaką było ofiarowanie Hiszpanii znacznej sumy za odstąpienie Kuby, nie doprowadzi do celu, czyliż objawiona przez prezydenta konieczność jakoby polityczne fatum nie będzie musiała do innych uciekać się środków, aby urzeczywistnić zapowiedź poselstwa? Wprawdzie i przeszły rząd amerykański nie przyjął na siebie solidarności wyprawy Lopeza, a pozornie stawił jej tylko przeszkody, nigdy wszakże z ust któregośkolwiek ministra nie objawiono tak wyraźnej dążności zaborczych. Nie inny los zgótowany Meksykowi. Od przytłumienia rewolucji kanadyjskiej Stany zjednoczone zostawiwszy Anglię w nienaruszonym posiadaniu ziem na północ rzeki św. Wawrzeńca, zwróciły całe parcie swoje ku południowi, a sprawa o odstąpienie międzymorza Tehuantepec w zbyt świeżej jest pamięci. Już dziś na tak oddalanej drodze jak przez Kalifornię, widoczny jest nacisk tego państwa na Meksyk; posiadanie Kuby i wzmiankowanego międzymorza objęło Meksyk w silne i jak polip szybko rozrastające się ramiona północnoamerykańskiej rasy. W rzeczy samej dopiero po przekopaniu wąskiego pasa ziemi łączącego obie półwyspy Ameryki, Stany zjednoczone ogarnęłyby północną w niezaprzeczone posiadanie swoje, wybrzeża zachodnie dziś jeszcze dzikie zaludniłyby się szybko miastami handlowymi i nie byłoby potęgi, któraby Stanom zjednoczonym na morzu sprostać mogła. Ale czyliż projekta te, ubrane w ogólniki poselstwa mają tak rychło wystąpić z pola marzeń na pole faktów? Jeżeli tak jest na nic się nie przyda uchylenie się od interwencji w Europie, interesa Anglii, Hiszpanii, Francji a nawet i Rosyi zbyt bliski znalazłyby punkt zetknięcia się z interesami Stanów zjednoczonych, aby je nie wciągnąć w sferę tak ścisłych międzynarodowych stosunków, jak te, które istnieją między państwami Europy.

Niemniej ważnym, a może i najważniejszym ustępem mowy nowego prezydenta jest zapowiedź utrzymania dotychczasowych stosunków niewoli i prawodawstwa do nich się odnoszącego, jako rękojmi utrzymania unii. Pomimo całego demokratyzmu generała Pierce, pomimo mnożących się edykty romansu pani Beecher Stowa i licznych jej naśladowań, kwestya niewoli jest skopulem, o który zawsze rozbić się musi wszelka abolicjonistowska dążność.

Nie wiele lat temu, kwestya ta bezmała nierozerała unii na północną i południową i dziś byt jej zabezpiecza tylko utrzymanie każdego państwa unii przy ustawach przez siebie przyjętych. Kiedy jedno państwo zniosło niewolę, nie ma prawa drugiemu tego nakazywać, a prezydent powiada, że niema zamiaru targać się na wewnętrzne stosunki stanów unią składających.

Wszakże sprawa niewoli większego od tej chwili nabrała znaczenia odkąd punkt ciężenia Stanów Zjednoczonych przeniósł się z północy na południe i w ścisłym zostaje ona związku z sprawą zaboru pogranicznych państw południowych, bo systemowi niewoli nowych dodaje sił zwiększając unię państwami niewolniczymi. Dawniej kiedy Ameryka czerpała potęgę swoją z czysto handlowych Stanów, gdzie system niewoli zbyt mało był rozgałęziony, ani też nie wpływał widocznie na gospodarstwo krajowe, łatwo było przeprowadzić reformę; dziś wszelako, skoro kraje rolnicze ogromem swoim, wpływem, a w krótkie i bogactwem przeważają w unii, zniesienie niewoli nie łatwe; bo dotyka najdawniejszych kwestyi społecznych i ekonomicznych i obudza przeciw sobie przemożną klasę właścicieli plantacji, bo tam niewolnicy stanowią prawie sami jedni klasę pracującą fizycznie. Przy tej sposobności nadmienić można, że kiedy na północy bardzo mało trzymano niewolników, a dziś już ich wcale nie masz, na południu liczba ich 10 i 20 razy zwiększyła się w ciągu lat 50. W r. 1800. Stany Zjednoczone liczyły bez mała 900,000 niewolników, dziś mają ich blisko 3½ milionów. W epoce o której mówimy, liczba niewolników była tylko znaczna w Wirginii, obu Karolinach i Marylandzie, a teraz wzrosła niesłychanie w większej części państw południa i zachodu. I tak w roku 1800. w Missisipi było 3½ tysięcy niewolnika a w r. 1850. przeszło 300,000, w Arkansas z 1½ tysiąca poskoczyła w 20 latach na 56 tysięcy, w Missouri z 3 na 90, w Tennessee z 13½ na 240,000.

Po takowem wyjaśnieniu trzech najważniejszych ustępów mowy jen. Pierce nie zapuszczamy się w kombinacje polityczne mogące powstać z przyjściem obecnie do władzy stronnictwa demokratycznego, widzimy w niem wszakże wyraźniej wybijające się cechy polityki amerykańskiej, bez zmiany zasad jakimi się dotąd rząd amerykański kierował. Ogdęność whigów ustąpiła miejsca śmiałości, a skutki tej polityki niedługo zapewne czekać na siebie każą.

(Czas.)

Przybyli do Poznania dnia 30. Marca.

BAZAR: Hr. Mielżyńska z Pawłowic
 BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Goppert z Jarocina; Brockmann z Dobrzycey; Bönisch z Grodziska; Viebag z Wrocławia.
 HOTEL BAWARSKI: Below z Głogowy; Dütschke z Rąbczyna; Iffland z Pietrowa; Chlapowski z Sośnicy; Zielonacki z Chwałibogowa; Łaszewski z Strzyżewa; Zielonacki z Wrocławia; Körber z Gdańska.
 POD CZARNYM ORŁEM: Haslinger z Szamotul; Moszczeński z Wydzierzewic; Kamiński z Gulczewa.
 HOTEL DREZDENSKI: Schöttki i Matthies z Leszna; Unruhe Bomst z Wołszyna; Jäckel z Wronek.
 HOTEL RZYMSKI: Pawłowski z Buku; ks. Gołski z Daków; Moszczeński z Jeziorek.
 HOTEL PARYSKI: Penczyński z Szremu; Zaborowski z Iłowca.
 POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Hr. Kwilecki z Wróblewa; Treskow z Wierzonki; Grosse z Hamburga.
 HOTEL WIEDENSKI: Borkowski i Wyganowski z Turkowa.
 POD TRZEMA LILIAMI: Rańkowski z Katarzynowa.

HOTEL KRUGA: Hebdmann z Rakówka; Kutzner i Spierling z Nowego Tomyska.
POD KORONĄ: Ambrosius z Pobiedzisk; Kollenowski z Mur. Gośliny.
W mieszkaniu prywatnym: Ryll z Kościana i Ryll z Berlina, ul. Strze-

lecka nr. 24; Herzberg z Ostrowa, Garbary nr. 10; Jasielski z Daków i Jakubi z Trzcianki, ul. S. Marcina nr. 19; Zarebski z Piglowic, Wita-jewski i Zelwerowicz z Ottorowa, ul. S. Marcina nr. 14; Zgorzalewicz z Szamotul, ul. Rycerska nr. 2.

Nakładem moim wyszedł i jest do nabycia we wszystkich księgarniach:

KALENDARZ HISTORYCZNY POLSKI,
z wspomnień narodowych
ulożył **Joachim Szye.**

8. brosz. Cena 2 Złp. — 10 Sgr.
Ludwik Merzbach
przy Wilhelmowskim placu Nr. 8.

CIRQUE OLYMPIQUE

w ujeżdżalni huzarów.

Dzisiaj we czwartek wielka reprezentacja w wyższej sztuce jeźdźstwa i tresowania koni.
Początek o godzinie 1/2 8. L. Götze.

OBWIESZCZENIE.

Nowy kurs bezpłatnej nauki w tutejszej Królewskiej prowincjonalnej szkoły procederowej dla czeladzi i uczni rozpocząć się 5. Kwietnia.

Kto na tę naukę uczęszczać chce, zgłosić się winien do Ur. Dra. Magenera tu w miejscu przy ulicy Fryderykowskiej pod liczbą 27 mieszkającego.

Majstrom, szczególnie procederów budowniczych, polecamy zarówno, aby czeladź swoją i uczni do brania się do tej nauki i regularnego uczęszczania do téjże szkoły zachęcali.

Dobra Mechlińskie w powiecie Śremskim są od Sw. Jana r. b. do wydzierżawienia. Warunki przedłoży konkurentom Pan Kommissarz Busse w Mechlinie.

Aukcja towarów łokciowych.

W skutek rek wizycy Król. Sądu miejskiego w Berlinie, sprzedawać będę z zlecenia tutejszego Król. Sądu powiatowego przez publiczną licytacją i za gotówkę największą dającym **w poniedziałek i we wtorek dn. 4. i 5. Kwietnia,** przed południem od godziny 1/2 9 i po południu od godziny 1/2 3. w lokalu aukcyjnym na Magazynowej ulicy pod Nr. 1.:

około 24 cetnarów różnych towarów łokciowych,

jako to: kamloty, gładkie i w deseń w wszelkich kolorach; chalons (materje na podszewkę) gładkie i kiprowane, podwójne kitajki, chirtings, podwójno szerokie i pojedyncze napolitains, materje na fartuchy, bawełniane materje na suknie, Wiedeńskie chustki do okrycia się i szale w rozlicznych wzorach, welniane i bawełniane chustki do okrycia się, jako też szale w różnych wzorach, materje na spodnie, kolorowy barban i wiele innych materji.

Zobel, sądowy Aukcyonator.

Aukcja.

Z powodu przesadzenia na inne urządowanie sprzedawać będę przez publiczną licytacją i za gotówkę w piątek dnia 1. Kwietnia r. b. przed południem od godziny 9tej w domu **Falka, przy Wilhelmowskiej ulicy Nr. 8.** na pierwszym piętrze,

meble mahoniowe, brzożowe i inne, jako to: trimeaux, zwierciadła, serwantki, *chaise-long*, stoły, krzesła, komody, łóżka, szafy pod szkłem i do sukien, obrazy, umywalnie, słupy do wazonów z kwiatami i różne sprzęty gospodarskie. Zobel, komisarz aukcyjny.

Miejsce korzystne dla guwernantki, posiadającej dokładnie język francuski i muzykę, wskaże księgarnia Żupańskiego.

W niedzielę 3. Kwietnia od 9. aż do 11. godziny rano w ewangelickim kościele Sw. Piotra dla członków polskiej narodowości **kazania i komunja w polskim języku** będzie. To niniejszym do powszechnej podajemy wiadomości.

Duchowni i starsi ewangelickiego kościoła Sw. Piotra.

Wyprzedaż towarów lnianych.
Dla zupełnego uprzatnienia składu i zaniechania handlu mego w Berlinie, widzę się być zmuszonym Panu **M. Peiser** skład mój najcięższych i najtrwalszych towarów lnianych odstąpić. Tenże w stanie jest w tak nadzwyczajnie tanich i niższych cenach sprzedawać, iż właściwie powiedzieć mogę, że do nabycia tak dobrego, rzetelnego i ciężkiego towaru zapewne już się sposobność nie zdarzy. Choć przez znaczne sprzedaże w mieście tutejszym towary moje dostatecznie są znane i wszelkie wychwalania niepotrzebne, dodać jeszcze muszę iż żadnego płótna nieposiadam, któreby z bawełną mieszane było i ofiaruję temu 1000 Tal. kto w sztuce za czysto lnianą u mnie kupioną, najmniejsze domieszanie bawełny wynajdzie.

Herrmann Cohn z Berlina.

Wykaz cen. (Ceny stałe.)

Płótno konopne domowej roboty, z nici okrągłej i równej, sztuka na dwaście koszul, mocne i nabite, do codziennego użycia w cenie od 6 1/2 do 8 1/2 Tal. **Płótno lniane na trawniku bielone,** w gatunku i białości doskonałe, na ozdobne koszule za 8, 9, 10 do 12 Tal. **Płótno konopne ruskie,** na trwałe i mocne koszule od 8 do 16 Tal. **Piękne płótno Bielefeldzkie** na koszule od 11 do 25 Tal., także 30 Tal. **Stołowa bielizna** w damaszku i dreliszku od 1 1/2 Tal. począwszy z 6 serwetami. **Obrusy damaszkowe eleganckie** z 12 serwetami od 8 Tal. począwszy. **Chustki do nosa** półtuzina od 10 Sgr. począwszy. Czysto lniane od 25 Sgr. 1 Tal., 1 Tal. 10 sgr. do 3 Tal. za pół tuzina. **Ręczniki** czysto lniane półtuzina za 1 Tal. 25 sgr. do 3 Tal., półlniane za łokieć 1 Sgr. 9 fen., 2 Sgr. do 3 Sgr. **Obrusiki** na 4 osoby 10 Sgr., na 6 lub 8 osób 15 do 20 Sgr., na 12 osób 1 Tal. **Serwety** (kolorowe) 20 Sgr. **Serwety do herbaty** bardzo tanio. **Batystowe chustki do nosa** (czysto lniane) bardzo cienkie za 1 1/2, 2, 2 1/2 i 3 Tal. półtuzina. **Tybet** w kolorze zielonym i jasno brązowym **12 Sgr.** za łokieć, z dwóch stron kiprowany i czysta welna.

Przy większych zakupkach jestem upoważniony, stósowny rabat odstępować. Lokal sprzedaży znajduje się

Busch's Hôtel de Rome Parterre Nr. 2.

M. Peiser.

Młodzieniec mający należyte przygotowanie naukowe i świadectwa lub rekomendacje, znajdzie zaraz umieszczenie w księgarni N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu.

Poprawne odprowadniki reumatyzmu.

(Cena egzemplarza wraz z opisem sposobu użycia 2 Złote; mocniejszego 3 Złote; bardzo mocnego 6 Złot.; egzemplarz w kształcie obwiązki, na bóle w biodrze i łytkach kosztuje 12 Złotych.)

Odprowadników reumatyzmu nie należy brać za jedno z łańcuszkami reumatyzmu w emi, pierwsze bowiem składają się z płytek powleczonej masą żywiczną nasyconą kruszcowemi i innymi uzdrawiającemi partikulami. Gatunek ich najslabszy (po 2 Złt.) posiada więcej prężności aniżeli łańcuszek dwu- do trzech-talarowy. Zgad też pochodzi, że Odprowadniki od roku 1846., pomimo rozlicznej przemijającej rywalizacji, wzięły stanowczo górę nad wszystkimi współzawodnikami, i dzisiaj powszechnie z niechybnym skutkiem używane są jako najlepsze lekarstwo na wszelkiego rodzaju reumatyzmy, bądź chroniczne bądź akutne, na słabości nerwowe, kongestye, bóle dnawe głowy, rąk, kolan, stóp; na cierpienia twarzy, szyi i zębów, płynienie oczu; żganie i szum w uszach, tępość słuchu, ból piersi, grzbietu i bioder; darcie członków, kurcze, bicie serca, bezsenność; różne w twarzy, różne zapalenia itd. itd. — Niezliczone posiadamy świadectwa z najszczerszemi pochwałami od lekarzy tak krajowych jak zagranicznych, tudzież od osób co za pomocą naszych Odprowadników zdrowie uzyskały, i powierzylmsy takowe, jakoteż Skład główny na Wiel. X. Poznańskie i Królestwo Polskie domowi handlowemu pod firmą:

ANTONI ROSE

w Poznaniu, w Bazarze.

Wilhelm Mayer i Spółka w Wrocławiu, posiadaciele jedynej fabryki poprawnych Odprowadników reumatyzmu.

Z pomiędzy zaświadczeń przytaczamy tutaj dla kraku miejsca tylko następujące:

Odprowadniki reumatyzmu z fabryki PP. Wilhelm Mayer i Spółka w Wrocławiu działają tak skutecznie, iż je policzyć musiałem do najlepszych w swym rodzaju środków, i polecić je mogę nie tylko w reumatyzmach, ale nadto we

wszelkich chorobach, w których uzdrowienie zależy na ożywieniu systemu nerwowego. To poświadczam na żądanie.

Poznań, dnia 26. Listopada 1848.

Radca lekarski **Dr. Gräfe,**
garnizonowy lekarz sztabu w Poznaniu.

Uczeń Maryen-Gimnazjum może znaleźć pomieszczenie ze wszelkimi wygodami, również korepetycją każdego czasu pod umiarkowanemi warunkami. Bliższą wiadomość powziąć można u Pana Biskupskiego, Wilhelmowska ulica Nr. 18. na pierwszym piętrze.

Pokoje z meblami do najęcia ulica Wroclawska Nr. 16.

Osoby mieszkające w Poznaniu, życzące sobie, aby im Gazeta Wiel. Xięstwa Poznańskiego na wieczor przed dniem daty do stancyi odnoszona była, zechcą takową zapisać u Ignacego Pajewskiego przy ulicy Jezuickiej Nr. 12.

Z kończącym się pierwszym kwartałem donoszę Szanownym czytelnikom gazet, że niemniej w 2im kwartale 1853. r. przyjmuję zamówienia na wszystkie tutejsze i zagraniczne dzienniki, i takowe do domu Szanownych abonentów odnoszę, a *Posener Zeitung* i *Gazetę Wiel. X. Poznańskiego* już poprzedniego wieczora.

Szczególniej uwagę tę uczynić mi wypada, że jedynie tym panom gazetę do domu przynosić mogę, którzy u mnie zapisują.

A. Heise, ulica Młyńska Nr. 16.,
w domu Rendanta Baudacha.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 26. Marca 1853.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie-rani	gote-wizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 1/2	101 1/2	—
dito z roku 1850	4 1/2	—	102 1/2
dito z roku 1852	4 1/2	—	102 1/2
Oblig. długu skarbowego	3 1/2	—	93
dito premii handlu morskiego	—	149	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 1/2	—	—
dito miasta Berlina	4 1/2	102 1/2	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 1/2	—	100 1/2
dito Prus Wschodnich	3 1/2	—	96 1/2
dito Pomorskie	3 1/2	—	100
dito W. X. Poznańskiego	4	—	105
dito W. X. Pozn., nowe	3 1/2	98 1/2	—
dito Śląskie	3 1/2	—	—
dito Prus Zachodnich	3 1/2	96 1/2	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	101 1/2	—
Louisdory	—	—	111 1/2
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 1/2	—	92 1/2